



Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	Sistema Financeiro Español	Código	650G01028	
Titulación	Grao en Ciencias Empresariais			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía			
Coordinación	Grandío Dopico, Antonio	Correo electrónico	antonio.grandio1@udc.es	
Profesorado	Grandío Dopico, Antonio Martín Legendre, Juan Ignacio	Correo electrónico	antonio.grandio1@udc.es juan.ignacio.martin.legendre@udc.es	
Web	www.antoniograndiodopico.es			
Descrición xeral	O Sistema Financeiro Español experimentou unha importante evolución nos últimos anos, en todo o que concirne á configuración das distintas institucións, mercados, produtos financeiros e estratexias competitivas entre os distintos intermediarios. O obxectivo desta materia é analizar a actividade financeira entre os distintos axentes económicos, cuxa contrapartida son os instrumentos financeiros. Complementario do anterior describíranse as características dos mercados financeiros e o seu funcionamento.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	CE1 - Aprender a aprender, por exemplo, cómo, cándó, ónde novos desenvolvementos persoais son necesarios.
A2	CE2 - Auditar unha organización e deseñar planes de consulta (por exemplo lexislación impositiva, inversións, estudo de casos, proxecto de traballo).
A3	CE3 - Comprender detalles do funcionamento empresarial, tamaño de empresas, rexións xeográficas, sectores empresariais, vinculación con coñecemento e teorías básicas.
A5	CE5 - Comprender a tecnoloxía nova e existente e o seu impacto para os novos/futuros mercados.
A7	CE7 - Comprender os principios da lei e vincularlos co coñecemento de negocios e xestión.
A9	CE9 - Comprender os principio éticos, identificar as implicacións para as organizacións empresariais, deseño de escenarios.
A10	CE10 - Comprender e utilizar sistemas contables e financeiros.
A11	CE11 - Definir criterios de acordo de cómo unha empresa é definida e vincular os resultados coa análise do entorno para identificar perspectivas.
A12	CE12 - Definir obxectivos, estratexias e políticas comerciais.
A13	CE13 - Xestión dunha compañía a partir da planificación e control, utilizando conceptos, métodos e ferramentas.
A14	CE14 - Xestionar as operacións da empresa.
A15	CE15 - Xestionar os recursos financeiros.
A16	CE16 - Identificar aspectos relacionados e comprender o seu impacto na organización empresarial.
A17	CE17 - Identificar o impacto dos elementos micro e macroeconómicos na organización empresarial.
A18	CE18 - Identificar as características dunha organización.
A19	CE19 - Identificar novos desenvolvementos de organizacións empresariais para afrontar con éxito o entorno cambiante.
A21	CE21 - Identificar e utilizar as ferramentas adecuadas de matemáticas e estatística.
A23	CE23 - Uso de instrumentos para a análise de entornos empresariais.
A24	CE24 - Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
B1	CB1 - Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeneral, e se adoita encontrar a un nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.



B2	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado.
B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B6	CG1 - Que os estudantes formados sexan profesionais versátiles, capacitados tanto de iniciar o seu propio negocio como de desempeñar labores de deseño, planificación, organización, xestión, asesoramento e avaliación nas áreas e departamentos contables, financeiros e fiscais de organizacións empresariais, con especial referencia ás pequenas e medianas empresas.
B7	CG2 - Que os estudantes posúan unha elevada capacitación metodolóxica de xestión e tratamento da información que lles proporcione vantaxes competitivas, non só no seu labor profesional, senón nunha sociedade global en permanente transformación. Para iso, o Grao debe estar dotado dun axeitado nivel de interdisciplinidade, transversalidade e integración nas súas materias.
B8	CG3 - Que os estudantes presten especial atención aos cambios que, tanto en conceptos, coma en metodoloxía ou en aplicacións, implican no mundo empresarial as novas tecnoloxías da información e as comunicacións. Así mesmo deben poder obter e actualizar os coñecementos específicos que teñan como base a aparición de novas leis e regulamentos que afecten ao mundo fiscal, financeiro ou contable.
B9	CG4 - Que os estudantes integren a aprendizaxe na súa vida e no seu labor profesional, a través da metodoloxía de ensino que lles achega o Grao, o cal lles proporciona unha formación básica xeral que servirá como puntal para a formación continua ao longo da vida.
B10	CG5 - Que os estudantes teñan unha perspectiva integral e destreza no manexo dos conceptos, técnicas e ferramentas empregados en cada unha das diferentes áreas funcionais, con especial referencia ás contables, financeiras e fiscais da empresa; así como entender as relacións que existen entre elas e cos obxectivos xerais da organización. Todo iso tendo en conta os principios de sustentabilidade e responsabilidade social das mesmas.
B11	CG6 - Que os estudantes saiban identificar e anticipar oportunidades, asignar recursos, organizar a información, realizar asesoramento fiscal e contable, control orzamentario, xestión de tesouraría, auditorías de contas e temas concursais (suspensións de pagamentos e quebras), tomar decisións en condicións de incerteza e avaliar resultados.
B12	CG7 - Que os estudantes sexan capaces de liderar proxectos nas áreas de valoración da empresa, de dirección estratéxica e financeira; deben poder entender a información contable das empresas co fin de obter conclusións e realizar predicións tanto sobre rendementos coma sobre riscos futuros.
B13	CG8 - Que os estudantes identifiquen os requisitos legais da información financeira aos que a empresa debe enfrontarse.
B14	CG9 - Que os estudantes manifesten respecto aos dereitos fundamentais e de igualdade entre homes e mulleres, o respecto e a promoción dos Dereitos Humanos e os principios de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con discapacidade.
C1	CT1 - Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	CT2 - Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	CT3 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	CT4 - Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	CT5 - Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT6 - Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	CT7 - Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	CT8 - Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.



Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer a estrutura institucional do Sistema Financeiro Español e a súa relación co de áreas supranacionais.	A1	B1	C1
	A2	B2	C2
Coñecer as características dos activos, os intermediarios financeiros e as súas funcións.	A3	B3	C3
	A5	B4	C4
Analizar as estruturas e funcións dos distintos mercados financeiros e o papel dos intermediarios financeiros.	A7	B5	C5
	A9	B6	C6
	A10	B7	C7
	A11	B8	C8
	A12	B9	
	A13	B10	
	A14	B11	
	A15	B12	
	A16	B13	
	A17	B14	
	A18		
	A19		
	A21		
	A23		
	A24		

Contidos	
Temas	Subtemas
1. O Sistema Financeiro Español.	1.1. Estrutura Institucional e Evolución Histórica do Sistema Financeiro. 1.2. Activos financeiros: concepto, funcións, características e clasificación. 1.3. Intermediarios Financeiros. 1.4. Características e tipoloxías dos Mercados Financeiros.
2. Banco de España e Banco Central Europeo.	2.1. Antecedentes históricos. 2.2. Funcións do Banco de España. 2.3. O Banco de España e a Política Monetaria. 2.4. A Política Monetaria Única no marco da UEME. A transcendencia da cualificación crediticia. 2.5. As implicacións dos acordos de Basilea III. 2.6. Os mercados monetarios en España.
3. A banca en España.	3.1. Características xerais da banca. 3.2. Crises bancarias e estado actual do sector bancario. 3.3. O Instituto de Crédito Oficial. 3.4. Novos bancos como consecuencia da reordenación do sector financeiro.
4. Caixas de Aforro e Cooperativas de Crédito.	4.1. Caixas de Aforro: Evolución, importancia, órganos de goberno e Confederación Española de Caixas de Aforro. 4.2. O proceso de reestruturación do sector: causas e efectos 4.3. Cooperativas de Crédito: Principais aspectos organizativos e de xestión.
5. Os establecementos financeiros de crédito e as entidades de diñeiro electrónico.	5.1. Características e importancia. 5.2. Operacións de Leasing. 5.3. Operacións de Factoring e Confirming. 5.4. As entidades de diñeiro electrónico.



6.Seguros,Fondos de Pensións e outros intermediarios financeiros.	<p>6.1.Estructura do sector asegurador.</p> <p>6.2.El sector asegurador como intermediario.</p> <p>6.3.Fondos de Pensiones: características.</p> <p>6.4.Sociedades de Garantía Recíproca.</p> <p>6.5.Sociedades e Fondos de capital risco.</p> <p>6.6.Entidades emisoras de tarxetas de crédito.</p> <p>6.7.Sociedades e fondos de investimento inmobiliaria.</p> <p>6.8.Fondos e sociedades de titulización de activos.</p> <p>6.9.Sociedades de taxación e axencias de cualificación (rating).</p>
7.O mercado de capitales(I):Organización e funcionamento	<p>7.1.Introducción.</p> <p>7.2.A Comisión Nacional do Mercado de Valores.</p> <p>7.3.O mercado primario ou de emisión.</p> <p>7.4. Os mercados secundarios de valores.</p> <p>7.4. As Bolsas de Valores.</p> <p>7.5. Os mercados de opcións e futuros.</p>
8. O mercado de capitales(II):Intermediarios financeiros especializados.	<p>8.1.As empresas de servizos de investimento.</p> <p>8.2.Instituciones de Inversión Mobiliario Colectivo.</p>
9.Mercado de divisas e Sistema Financeiro Internacional.	<p>9.1.Funcións e natureza do mercado de divisas.</p> <p>9.2.Participantes e segmentos no mercado de divisas.</p> <p>9.3.Outras formas de financiamento internacional.</p>

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Estudo de casos	A1 A2 A3 A5 A7 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A21 A23 A24 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	8	24	32
Discusión dirixida	A1 A2 A3 A5 A7 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A21 A23 A24 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	9	9	18
Traballos tutelados	A1 A11 A12 A14 A15	7	21	28



Proba obxectiva	A1 A2 A3 A5 A7 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A21 A23 A24 B14 B13 B12 B11 B10 B9 B8 B7 B6 B5 B4 B3 B2 B1 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	2	14	16
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A5 A7 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A21 A23 A24 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	17	34	51
Atención personalizada		5	0	5

\*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	O enfoque é eminentemente práctico e o seu obxectivo é propiciar a utilización conceptual e práctica dos mercados financeiros.
Discusión dirixida	Sobre a base dos asuntos seleccionados realizaranse síntese dos aspectos básicos e das implicacións para empresas, particulares e sector público.
Traballos tutelados	Requírese a realización dun traballo, en equipos de dous estudantes, consistente na preparación e posterior entrega dun informe sobre algunha das principais temáticas abordadas no programa.
Proba obxectiva	Exame con cinco preguntas de desenvolvemento seleccionadas entre o temario.
Sesión maxistral	Explicación en clase dos diferentes temas con apoio de lecturas e contidos da web do profesor.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos Discusión dirixida Traballos tutelados	<p>Os obxectivos son os seguintes:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>. Especificar os epígrafes de maior interese no estudo de casos.</li> <li>. Seleccionar asuntos de interese e noticias relacionadas na discusión dirixida.</li> <li>. Apoiar a elaboración do índice, o material necesario e as dúbidas que xurdan.</li> <li>. Entregar un esquema de traballo que permita seguir a exposición en clase e centrar a atención nos aspectos máis relevantes.</li> </ul> <p>OS ALUMNOS TERÁN 4 HORAS DE TITORÍAS POR SUBGRUPOS DE 15 QUE SE FIXARÁN UNHA VEZ INICIADO O PERÍODO LECTIVO.</p> <p>Alumnos con dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia: "Para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, acordarase ao inicio do curso un calendario específico de titorías compatible coa súa dedicación".</p>

Avaliación
------------



Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	A1 A2 A3 A5 A7 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A21 A23 A24 B14 B13 B12 B11 B10 B9 B8 B7 B6 B5 B4 B3 B2 B1 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Estruturarase do seguinte modo: catro preguntas sobre aspectos conceptuais do programa e unha de valoración dun tema relacionado cos tratados nas discusións dirixidas.	50
Estudo de casos	A1 A2 A3 A5 A7 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A21 A23 A24 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Trátase de analizar as aplicacións dos distintos mercados financeiros ao mundo das finanzas persoais e empresariais.	15
Discusión dirixida	A1 A2 A3 A5 A7 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A21 A23 A24 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Comentaranse e se discutirán artigos e noticias sobre a materia da asignatura, distribuídos entre os distintos alumnos con antelación mínima dunha semana.	15
Traballos tutelados	A1 A11 A12 A14 A15	Requírese a realización dun traballo en equipos de 2 estudantes, consistente na preparación e entrega dun informe. No devandito informe haberá que explicar e analizar asuntos relacionados cos epígrafes do programa e as súas aplicacións prácticas. Analizaranse, igualmente, estratexias competitivas e enfoques de xestión, etc. Valorarase a claridade, a capacidade de análise e síntesis, a expresión e a calidade das fontes de información.	20

Observacións avaliación



## Cualificación de non

presentado. Corresponde ao alumno, cando só participe de actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, con independencia da cualificación alcanzada.

Os criterios de avaliación para a segunda oportunidade, serán os mesmos que na primeira oportunidade.

## Condições

de realización da avaliación final. Está prohibido acceder á aula de exame con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou o almacenamento de información. Co obxecto de garantir a posibilidade de superar a materia na oportunidade adiantada a ponderación da proba obxectiva, exclusivamente para esta oportunidade, será do 70%, valorándose as tarefas de avaliación continua interactivas no 30% da nota final.

Alumnos con dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia: No caso de alumnos con dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, empregarase a plataforma Moodle e o correo electrónico como vehículo de comunicación principal para a xestión de contidos, tutorías e a entrega de traballos. Acordarase ao comezo do curso un calendario específico de datas compatible coa súa dedicación, sen embargo terán a mesma obrigaçión de realizar actividades e de acudir a calquera tipo de proba de avaliación que o alumnado a tempo completo.

## Fontes de información

<b>Bibliografía básica</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Cuervo, A. Parejo, J.A., Rodríguez, L. y Calvo, A. ((última edición)). Manual de sistema financiero español. Ariel</li> <li>- <a href="http://www.ecb.europa.eu">www.ecb.europa.eu</a> (). Banco Central Europeo.</li> <li>- <a href="http://www.bde.es">www.bde.es</a> (). Banco de España.</li> <li>- <a href="http://www.cnmv.es">www.cnmv.es</a> (). Comisión Nacional del Mercado de Valores.</li> <li>- <a href="http://www.dgsfp.mineco.es">www.dgsfp.mineco.es</a> (). Dirección General de Seguros.</li> </ul>
----------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

<b>Bibliografía complementaria</b>	LA BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA ES LA QUE APARECE REFLEJADA EN LOS MANUALES CITADOS.
------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------

## Recomendacións

**Materias que se recomenda ter cursado previamente**

**Materias que se recomenda cursar simultaneamente**

**Materias que continúan o temario**

**Observacións**

(\*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías